

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

REGIMUL REDEVENȚELOR PETROLIERE ÎNTR-O SERIE DE STATE

studiu documentar

octombrie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Vlad Drăguș

Expert parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

INTRODUCERE	4
ARABIA SAUDITĂ	5
AUSTRIA.....	5
BRAZILIA.....	6
CANADA	6
FEDERAȚIA RUSĂ	7
FRANȚA.....	7
GERMANIA.....	8
IRAK.....	9
LIBIA	9
NORVEGIA	9
REGATUL UNIT.....	10
SUA	11
ȚĂRILE DE JOS	11
WEBOGRAFIE	13

Introducere

Dreptul guvernelor de a percepe redevențe de la companiile de petrol și gaze derivă din proprietatea publică asupra resurselor naturale. Prin perceperea de redevențe, guvernele sunt compensate de către companiile de petrol și gaze pentru extracția și valorificarea resurselor naturale publice.

În majoritatea jurisdicțiilor din lume, statele dețin și gestionează resursele subsolului în numele cetățenilor lor. Statele optează:

- (1) fie pentru un sistem de concesiune în care ratele redevențelor reglementate se aplică în mod egal tuturor producătorilor;
- (2) fie pentru un sistem de acorduri de partajare a producției (PSA) cu producătorii, în care regulile și tarifele pot varia de la un contract la altul. Într-un PSA, guvernul colectează o cotă convenită din profitul rezultat din producția de petrol și gaze – unele PSA stipulează că trebuie să se facă și plăți de redevențe.

Redevențele se aplică din momentul în care activitatea de producție este operațională. Există diferite tipuri de redevențe, între care:

- **Redevențe bazate pe volum (sau specifice):** un preț reglementat per unitatea de producție. Acest tip de redevență necesită controale pentru a monitoriza producția și pentru a se asigura că nu există extracție ilegală (neînregistrată);
- **Redevențe bazate pe valoare (*ad valorem*):** care se bazează pe valoarea cantităților extrase. Valoarea este dată de volumul înmulțit cu prețul (stabilit de piață);
- **Redevențe bazate pe profit:** care se bazează pe profiturile companiilor care fac extracția sau exploatarea. În multe privințe similar cu un impozit pe venit, aceasta este de fapt o taxă suplimentară pentru extracția resurselor naturale publice. Asemenea unui impozit pe venit, acest tip de redevență necesită departamente guvernamentale cu capacitate financiară, tehnică și administrativă puternică, care să reglementeze și să colecteze redevențele, reducând în același timp riscul de evaziune fiscală (prețurile greșite de transfer sunt un exemplu comun de evaziune fiscală în sectorul resurselor naturale). Provocarea este substanțială, deoarece multe companii din domeniul extractiv sunt actori de pe piața globală care nu sunt reglementate de niciun guvern unic.

Companiile de petrol și gaze plătesc redevențe în plus față de impozitele (obișnuite) pe venit.

Arabia Saudită

Compania ARAMCO, principalul actor economic implicat în extracția și producția de petrol, a fost înființată ca societate cu răspundere limitată pentru a-și asuma privilegiile și drepturile Arabian American Oil Company. La 1 ianuarie 2018, compania a fost transformată într-o societate pe acțiuni saudită în conformitate cu [Rezoluția Consiliului de Miniștri Nr. 180 din data de 1/4/1439H](#), sub numele de Saudi Arabian Oil Company.

Începând cu 1 ianuarie 2017, redevențele datorate Guvernului pentru operațiunile Societății au fost calculate după cum urmează:

- în ceea ce privește producția de țiței a companiei, redevențele au fost calculate în baza unei scheme progresive aplicate valorii producției de țiței. Producția este evaluată pe baza prețurilor oficiale (de vânzare) ale companiei. O rată efectivă a redevenței a fost aplicată valorii producției și s-a bazat în fiecare lună pe cotațiile medii zilnice ale prețului Brent la Bursa Intercontinentală (pentru fiecare zi din această perioadă). Rata efectivă a redevenței a fost determinată în baza unei rate de referință de 20% aplicată la valoarea producției la prețuri de piață de până la 70 USD pe baril, o rată marginală de 40% aplicată la valoarea producției la prețuri de piață de peste 70 USD per baril (dar până la 100 USD per baril) și o rată marginală de 50% aplicată valorii producției la prețuri de peste 100 USD pe baril.

Austria

Austria nu a reglementat în mod specific redevențele, acestea fiind stabilite la nivel de acord cu entitatea care exploatează resursele. Acest vid de reglementare își poate găsi explicația în faptul că resursele (cel puțin gazele și petrolul) proprietate a statului austriac sunt exploatate de către OMV, companie în care [statutul austriac deține 31%](#) din capitalul social. O definiție operativă a conceptului de redevențe, potrivit regimului juridic austriac, poate fi întâlnită în [Acordul bilateral](#) convenit între Austria și Republica Cehă privind evitarea supra taxării. Potrivit art. 12:

(1) Redevențele provenind dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celui alt stat contractant pot fi impuse în acel stat.

(2) Cu toate acestea, redevențele pot fi impuse și în statul contractant de proveniență și în conformitate cu legislația acelui stat dar, dacă beneficiarul efectiv al redevențelor este rezident al celui alt stat contractant, impozitul astfel stabilit nu va depăși 5% din valoarea brută a redevențelor. Autoritățile competente ale statelor contractante vor stabili de comun acord modul de aplicare a acestor limitări.

(3) Termenul „redevențe” înseamnă plăți de orice fel primite cu titlu de contraprestație pentru utilizarea sau dreptul de utilizare a:

a) oricărui brevet, marcă comercială, desen sau model, plan, formulă sau proces secret, software de calculator sau echipament industrial, comercial sau științific sau pentru informații referitoare la experiența industrială, comercială sau științifică.

Brazilia

Expansiunea sectorului petrolier din ultimul deceniu a făcut din Brazilia al doilea cel mai mare producător de petrol din America de Sud. Conform subsecțiunii II a art. 45 din [Legea 9.478/1997](#) („Legea petrolului”), redevențele sunt compensații economice plătite lunar de către concesionarii siturilor de extracție a petrolului în funcție de extracția și producția acestora. Ultimele modificările din „Legea petrolului” includ noi criterii de calcul și de repartizare a acestor venituri între stat și municipalitățile afectate de producția de petrol și gaze naturale. Noua lege a majorat rata redevenței de la 5% la 10% din valoarea brută a producției. Evoluția legislației petroliere arată că, în trecut, redevențele au fost canalizate către diverse domenii ale economiei, precum infrastructura, salubritatea, sănătatea și educația. Conform [Legii 12.858](#) privind redistribuirea redevențelor petroliere, 75% din fonduri trebuie alocate educației și 25% sănătății. Investiția veniturilor din petrol în educație și sănătate demonstrează importanța pe care guvernul brazilian o acordă acestor sectoare.

Canada

În Canada, statele federale dețin resursele naturale care se găsesc pe terenurile publice (constituie excepții petrolul și gazele *offshore*, care revin în responsabilitate federală sau, în cazul Nova Scotia și Newfoundland și Labrador, o responsabilitate comună federal-provincial).

[Alberta Oil Sands](#), de exemplu, plătește o redevență netă între 25% și 40%, în funcție de prețul petrolului.

Contractul de redevențe cu Alberta Oil Sands stipulează că atunci când petrolul este de 55 USD/baril sau mai puțin, rata redevenței este de 25% din veniturile nete. Atunci când prețul petrolului crește la 120 USD/baril sau mai mult, rata redevenței este la maxim, adică 40% din veniturile nete. Între 55 USD/baril și 120 USD/baril, rata redevenței crește de la rata minimă la cea maximă, în același mod ca și calculul pre-plata.

Același lucru este valabil și pentru petrolul și gazele convenționale; în Columbia Britanică de exemplu, tarifele redevențelor pentru gazele naturale sunt determinate în fiecare lună, iar rata redevenței poate fi de până la 27%. La nivel de stat federal, guvernele provinciale, cum ar fi Guvernul Albertei, introduc anual rate de evaluare (practic, niște mecanisme de ajustare a valorii de bază și de evaluare a activelor de petrol și gaze, pentru a reflecta costurile și condițiile economice/de piață).

Federația Rusă

Resursele minerale extrase din subsolul și de pe teritoriul Federației Ruse, inclusiv cele provenind din depozite de hidrocarburi, sunt considerate bunuri impozabile în [Codul fiscal rus](#) (Art. 336). Acestea includ șisturile petroliere, cărbunele, gazul condensat și gazul natural.

Art. 339 stabilește procedura de determinare a cantității de minerale extrase în scopuri comerciale care trebuie impozitată; aceasta este determinată pentru fiecare contribuabil în mod independent. Pentru petrol, cantitatea netă înseamnă cantitatea de petrol obținută (mai puțin apa separată, gazul asociat și alte impurități).

Art. 342 reglementează cotele de impozitare aplicate diferitelor minerale extrase. Pentru gazele asociate se percepe o cotă de impozitare de 0%, la fel ca și gazul natural injectat într-o formațiune pentru a menține presiune.

Redevențele pentru extracția petrolului au fost abrogate, însă regimul de fiscalizare a veniturilor din petrol sunt regăsite în [art. 342.6](#).

Franța

Art. 52 din [Legea nr. 2011-1978 din 28 decembrie 2011 de modificare a finanțelor](#) pentru anul 2011 care inserează un articol L. 132-16-1 în Codul minier prevede că de la 1 ianuarie 2014, pentru zăcămintele *offshore* situate în limitele platformei continentale, deținătorii de concesiuni de exploatare a hidrocarburilor lichide sau gazoase sunt obligați să plătească anual o redevență calculată pe producție. Această redevență va fi datorată începând cu ziua primei vânzări a hidrocarburilor extrase în perimetrul care delimitează concesiunea. Se calculează prin aplicarea unui preț pentru transferurile anuale de producție.

Concesionarul este obligat să plătească:

- un bonus de semnare, plătit la încheierea contractului;
- redevențe lunare în moneda națională de la începerea producției fiecărui zăcământ în cota de 10% din acestea, această rată putând fi redusă sub

10%, fără a fi mai mică de 5%, ținând cont de riscurile geologice și de perspectivele de producție;

- o contribuție specială;
- o taxă de ocupare sau deținere a zonei, calculată pe baza kilometrilor pătrați ocupați
- o contribuție specială aplicabilă în cazul unui volum mare de producție sau dacă rentabilitatea este ridicată.

Condiții ale regimului redevențelor cu alte state sunt disponibile în secțiunea tabelului comparativ și la: https://www.senat.fr/lc/lc230/lc230_mono.html

Germania

Stat federal	Procent redevență	
	Petrol	Gaze
Baden-Württemberg	19	37
Bavaria	0	0
Berlin și Brandenburg	1	10
Bremen	10	10
Hamburg	7	37
Hesse	10	10
Lower saxony	0	27
Mecklenburg-Western Pomerania	10	10
North Rhine-Westphalia	10	10
Rhineland-Palatinate	12	10
Saarland	10	10
Saxony	10	10

Stat federal	Procent redevență	
	Petrol	Gaze
Saxony-Anhalt	10	10
Schleswig-Holstein	40	40
Thuringia	10	10

Sursă:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8285680/table/Tab1/?report=objectonly>

Irak

La nivelul anului 2023 schema de împărțire a veniturilor generate din exploatarea petrolului prevedea ca 25% din venitul obținut *per* baril să fie achitat statului irakian sub formă de redevență, iar 75% să fie direcționat către părțile interesate (respectiv către acționariat).

Libia

În Libia, rata redevențelor se situează în jurul valorii de 17% (această rată nu este una fixă, ea fluctuează în funcție de prețul barilului de petrol pe piața internațională).

Norvegia

Sistemul de impozitare a petrolului se bazează pe regulile de impozitare a companiilor, dar sunt stabilite prin Legea privind impozitarea petrolului (Legea din 13 iunie 1975 nr. 35 privind impozitarea zăcămintelor submarine de petrol). Companiile petroliere sunt supuse unei taxe speciale suplimentare (considerându-se că obțin venituri foarte mari). Cota obișnuită de impozitare a companiilor este de 22%. Pentru a se asigura un sistem de impozitare neutru, impozitul pe societate (plătit) este anulat la calcularea bazei speciale de impozitare. Aceasta implică o cotă specială de impozitare de 71,8 % (pentru a menține o rată de impozitare marginală totală de 78%).

Începând cu anul fiscal 2022, în impozitul special a fost introdus un impozit aplicat la cifra de afaceri. Aceasta înseamnă că investițiile sunt deduse imediat în baza de impozitare specială. Pentru a se asigura neutralitatea impozitului special se operează deduceri și pentru impozitul obișnuit pe societăți (calculat în baza de impozitare specială).

În multe cazuri, petrolul produs de companiile care operează pe platoul continental norvegian este vândut companiilor afiliate. Guvernul norvegian consideră important ca petrolul și gazele extrase / vândute să fie impozitate pe baza prețurilor pieței. Pentru a evalua dacă prețurile convenite de companiile afiliate sunt comparabile cu cele care ar fi fost convenite de două părți independente, autoritățile pot stabili prețuri standard (care trebuie utilizate la calcularea venitului impozabil ca referințe de evaluare).

Regatul Unit

Actualul regim de impozitare a petrolului și gazelor din Regatul Unit a apărut ca urmare a schimbărilor intervenite după ce au fost introduse unele prevederi specifice privind impozitul pe petrol (în 1975).

[În prezent](#), companiile de petrol și gaze au de plătit: impozitul pe profit (CT) și taxa suplimentară (SC). O taxă suplimentară temporară, Energy Profits Levy (EPL) a fost introdusă cu începere de la 26 mai 2022 și este de așteptat să se aplice până la 31 martie 2028.

Taxa pe venitul din petrol (PRT) încă există, dar a fost stabilită la 0% cu efect de la 1 ianuarie 2016.

Redevențele guvernamentale începând cu 1 ianuarie 2003: impozitul pe profit (CT) care este perceput pe profiturile din amonte ale companiei, în ansamblu; respectivele profituri - după unele ajustări - sunt supuse taxei suplimentare (SC) și taxei pe profitul energetic.

Cota marginală a acestor impozite este în prezent de 75%, cu CT 30%, SC 10% și EPL 35%.

Companiile străine cu activități de exploatare în Regatul Unit sunt, de asemenea, supuse impozitului pe profit (generat din activitățile de explorare și exploatare) la cota normală CT de 25% în prezent (rata a fost majorată de la 19% la 25% de la 1 aprilie 2023).

SUA

Ratele federale ale redevențelor energetice au fost stabilite prin mai multe acte normative federale, inclusiv [Actul din 1920 privind concesiunea resurselor minerale](#), pentru a se asigura că guvernul și poporul american primesc o compensație corespunzătoare pentru dezvoltarea și utilizarea resurselor energetice neregenerabile - petrol, gaze și cărbune.

Rata actuală a redevenței pentru resursele de tip petrol, gaze și cărbune (forate sau extrase din terenurile publice ale SUA) este de 12,5%. În mod remarcabil, această rată nu a suferit modificări din anii 1920; pentru cărbune, rata este în vigoare din anii 1970.

Țările de Jos

Pentru [Țările de Jos](#), rata redevențelor se ridică la 25%, însă acestea se negociază de către statul neerlandez de la un caz la altul.

TABEL CENTRALIZATOR

Stat	Nivel redevență
Arabia Saudită	15% Sursă
Austria	Nu există o rată unică. Pe pagina web OMV sunt disponibile informații cu privire la sumele plătite ca redevențe de către respectiva companie către statutul austriac (la nivelul anului 2022)
Canada	Între 25 și 40 % . Sursă
Danemarca	-
Brazilia	Între 5 și 15% la nivelul anului 2020
Franța	12% https://www.senat.fr/lc/lc230/lc230_mono.html
Norvegia	15% sursă
Regatul Unit	12% Sursă
SUA	12,5% sursă
Federația Rusă	Din 2022 este 0% / sursă . Cu toate acestea, producătorii și companiile extractive au de achitat alte taxe (în cuantum de aprox. 40 de dolari per baril, în cazul petrolului) Sursă
Irak	25% Sursă
Libia	16,67%
Țările de Jos	25% Sursă
Germania	Maxim 40% sursă

Webografie

Arabia Saudită

[https://cma.org.sa/en/Market/Prospectuses/Documents/The%20Saudi%20Arabian%20Oil%20Company%20\(Saudi%20Aramco\)%20Supplementary%20Prospectus.pdf](https://cma.org.sa/en/Market/Prospectuses/Documents/The%20Saudi%20Arabian%20Oil%20Company%20(Saudi%20Aramco)%20Supplementary%20Prospectus.pdf)

Austria

<https://www.omv.com/en/investor-relations/share/shareholder-structure>

Brazilia

https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/leis/l9478.htm

Federația Rusă

<https://base.garant.ru/10900200/>

Fransa

https://www.senat.fr/lc/lc230/lc230_mono.html

Germania

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8285680/table/Tab1/?report=objectonly>

Irak

<https://oilprice.com/Energy/Energy-General/New-Revenue-Sharing-Scheme-Could-Lead-To-Iraqi-Oil-Renaissance.html>

Libia

https://www.treasury.gov.za/comm_media/press/2021/TaxPolicyDiscussion/2021121501%20Discussion%20Document%20-%20Oil%20and%20Gas%20Tax%20Regime.pdf

Norvegia

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1975-06-13-35>

Regatul Unit

<https://cwenergy.co.uk/uk-upstream-oil-gas-tax/>

SUA

<https://www.ntc.blm.gov/krc/system/files?file=legacy/uploads/9618/Mineral%20Leasing%20Act.pdf>

Țările de Jos

<https://taxsummaries.pwc.com/netherlands/corporate/withholding-taxes>